

ЛІТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФІЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

2.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 7-го Января — 1838 — Wilno. Piątek. 7-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТИЯ.

Санктпетербургъ, 31-го Декабря.

Русское торжество воспоминания, обь отраженіи вепріательского нашествія въ 1812 году, праздновано было въ минувшую Субботу, 25-го Декабря, въ день Рождества Спасителя, въ Императорскомъ Эрмитажѣ, гдѣ на сей случай устроена была походная церковь. Въ Высочайшемъ присутствіи Ихъ Величествъ Государя Императора и Государыни Императрицы, и Ихъ Императорскихъ Высочествъ Государя Цесаревича Наслѣдника Престола, и Государа Великаго Князя МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА, Государынь Великой Княгини ЕЛЕНЫ ПАВЛОВНЫ и Великихъ Княжень МАРИИ НИКОЛАЕВНЫ, ОЛЬГИ НИКОЛАЕВНЫ и АЛЕКСАНДРЫ НИКОЛАЕВНЫ, въ собраніи многихъ знаменитыхъ особы, Генераловъ, штабъ и оберъ-офицеровъ гвардіи, арміи и флота, принесено было, по совершенніи Божественной Литургіи, благодарственное молебствіе Господу Богу, за двадцать пять лѣть предъ симъ сохранившему и прославившему вѣрую Ему и Его Помазанникамъ Россію. Торжествуя священное для Русскихъ сердецъ воспоминаніе въ стваахъ Императорскаго Эрмитажа, уцѣльвшаго отъ грозившей ему за недѣлю до того опасности, всѣ присутствующіе взорами и сердцами съ любовью и благоговѣніемъ обращались къ Великому Князю МИХАИЛУ ПАВЛОЧИЧУ, которому сіе единственное въ мірѣ, знаменитѣ зданіе, памятникъ любви иуваженія Русскихъ Государей къ вѣковымъ произведеніямъ геніевъ, объязано своимъ сохраненіемъ. Но Высочайшему повелѣнію Государя Императора, Его Высочество съ чинами командуемаго имъ Гвардейскаго Корпуса устремилса на спасеніе дома Государева. Всѣ воины, вида впереди себя Брата Царскаго, подающаго собою примѣръ неустрашимости и самоотверженія, наперерывъ старались опережать другъ друга въ повиновеніи его приказаніямъ. Государь Великій Князь, подавая собою прекраснѣйшій примеръ безусловнаго исполненія своей обязанности, въ то же время, по влечению благой и сострадательной души своей, останавливалъ шедшихъ на явную гибель, и можно сказать, отгонялъ безстрашныхъ отъ тѣхъ мѣсть, гдѣ опасность казалась неизбѣжною. Симъ единодушнымъ наприженіемъ всѣхъ силъ, соединеннымъ съ великодушною пощадою къ усерднымъ воинамъ, удалось достигнуть главной цѣли — положить предѣль разрушительному дѣйствію пламени, не отваживалъ драгоценнѣйшаго Царскаго достоянія — принадлежащей Ему жизни Его подданныхъ. И не одна эта мысль волновала кроткимъ умиленіемъ души, возносившіяся молитвою къ Богу Вседержителю: воспоминаніе бытіяхъ давно минувшихъ и случаяхъ, которымъ сами были свидѣтелями, всѣ присутствовавшіе запечатлѣли въ памяти и сердцѣ святую истину, что если всѣ подданные будутъ въ службѣ и общественной жизни чтить уставы и велѣнія своего Государя, а въ семействахъ своихъ жить такъ, какъ живеть Онъ и Его Августѣйшая Фамилія, — то Русская земля, первая величиемъ и силой на Земномъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 31-go Grudnia.

Ruska uroczystośc pamiatki wygnania nascia nieprzyjaciół w roku 1812, obchodzona była, w przeszlo Sobotę, 25-go Grudnia, w dniu Bożego Narodzenia, w CESARSKIM ERMITAŻU, gdzie z tey okoliczności urządzona była cerkiew pochodowa. W NAWYŻSZYM obecności NAWYŻSZEJ PAŃSTWA, CESARZA JEGO MOŚCI i CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, tudzież Ich CESARSKICH WYSOKOŚCI CESARZEWICZA NASTĘPCA TRONU i WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA PAWŁOWICZA, WIELKIĘ XIĘDĘ HELENY PAWŁOWNY, oraz WIELKICH XIĘDZIĘK MARYI NIKOŁAJEWNY, OLGI NIKOŁAJEWNY i ALEXANDRY NIKOŁAJEWNY, w zebraniu wie lu osób znakomitszych, Jenerałów, Sztabs - i Ober-Oficerów Gwardyi, Armii i Floty, zaniesiono, po ukończeniu Mszy Świętey, dzięczynne modły do Pana Boga, Który przed dwudziestą pięcią laty zachował i wsławił wierną Jemu i Jego Pomazańcom Rossią. Obchodząc świętą dla serc Russkich pamiątkę, w murach CESARSKIEGO ERMITAŻU, ocalonego od grożącego mu przed tygodniem niebezpieczenstwa, wszyscy obecni oczy i serca z miłością i rozrzeniem zwracali ku WIELKIEMU XIĘCIU MICHAŁOWI PAWŁOWICZOWI, któryremu ta, jedyna w świecie, znakomita budowa, pomnik miłości i szacunku MONARCHÓW ROSYJSKICH ku odwiecznym dziełom geniuszu, winna jest swe ocalenie. Za NAVYŻSYM Rozkazem CESARZA JEGO MOŚCI, JEGO WYSOKOŚĆ Z żołnierzami dowodzonego przezeń korpusu Gwardyi rzucił się na ratunek domu CESARSKIEGO. Wszyscy wojownicy, widząc przed sobą Brata MONARCHY, dającego z siebie przykład odwagi z zapomnieniem o sobie, jeden drugiego starał się wypredzając w wypełnianiu jego rozkazów. WIELKI XIĘCIE JEGO MOŚĆ, dając z siebie piękny przykład bezwarunkowego wykonywania swego obowiązku, w tymże czasie, powodowany dobrą i litościwą duszą, wstrzymywał narażających się na widoczną zgubę i, można powiedzieć, odpędzał nieustraszonych od miejsc, gdzie niebezpieczeństwo zdało się być nieuchronne. Przeto jedno myślenniem wszystkich sił natężeniem, ze wspaniałą troszkliwością, ku gorliwym wojownikom połączonemu, udało się główny cel osiągnąć — położyć tamę biszczaconemu działaniu płomieni, nie narażając na niebezpieczeństwo naydroższej Monarszey właściwości — należącej o Muzycie Jego poddanych. Ale nie jedna ta myśl napierała poboźnem rozczuleniem duszy, wznoszącej się przez modlitwę do Boga, Wszelczeczy Pana: przypominając wypadki dawno przeszłe i zdarzenia, których sami byliśmy świadkami, wszyscy obeci wrazili w pamięć i serce świętą prawdę, iż jeżeli wszyscy poddani w służbie i społecznym życiu będą czciili ustawy i rozkazy swojego Monarchy, a w dobach swych życia tak, jak żyje On i NAVYŻSZA JEGO FAMILIA, — tedy Russka ziemia, pierwsza wielkością i siłą na Kuli Ziemię, stanie się pierwszą i we wszystkich cnotach obywatelskich i społecznych.

Шарь, съдьется первою и всеми добродѣтелями гражданскими и человѣческими.

Въ то самое время, когда послѣдовавъ первый изъ ста одного выстрѣловъ, которыми сопровождалось торжество, упали завѣсы съ памятникомъ, воздвигнутымъ предъ Казанскимъ Соборомъ, и лики знаменитыхъ героянъ отечественной войны, Кніза Кутузова-Смоленскаго и Кніза Барклая де Толли, открылись благодарному потомству. (С. П.)

— Въ Высочайшемъ Указѣ, за Собственоручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даннымъ Правительствующему Сенату 19-го Ноября сего 1837 года, изображено: Войско Донское получило новое образованіе и устройство въ 1835 году, когда еще не было положительныхъ правилъ, по предмету общаго завѣданія въ Военномъ Министерствѣ всѣми Иррегулярными войсками, и посему, чѣмъ-которые изъ предметовъ управления означеннаго войска, къ Министерству Военному непосредственно относищіяся, не вошли въ зависимость онаго.

Учрежденіемъ Военного Министерства, утвержденнымъ Нами въ 29 день Марта 1836 года, т. е. послѣ уже изданія Войскового положенія Войска Донского, въ Министерствѣ семъ сосредоточено по Иррегулярнымъ войскамъ: главное наблюдение за состояніемъ ихъ; попеченіе обѣихъ устройствъ и принатіе общихъ мѣръ, ко внутреннему сихъ войскъ благосостоянію необходимыхъ; а для производства дѣлъ по означеннымъ войскамъ, учреждено особое, въ Департаментѣ Военныхъ поселеній Огдѣленіе.

Въ слѣдствіе сего и соотвѣтственно цѣли образованія войскъ Иррегулярныхъ, — повелѣваемъ Правительствующему Сенату сдѣлать распоряженіе, дабы по всемъ предметамъ управления Войска Донского, кои не относятся собственно до Гражданской части, но имѣютъ какую либо связь съ частію военнюю; какъ равно по всей строительной части и новымъ по капиталамъ расходамъ, — Войсковое Начальство входило съ представленіями непосредственно въ Военное Министерство, съ тѣмъ, что отъ Министерства сего зависѣть уже будуть сношенія съ другими Министерствами, по дѣламъ, съ управлениемъ ихъ связь и отношеніе имѣющимъ, въ тѣхъ случаѣахъ, ідѣ оное нужно будетъ.

— Положеніемъ Комитета Гг. Министровъ Высочайше утвержденнымъ 5 Октября и 2 Ноября сего года постановлено: 1.) Отчеты Дворянскихъ Опекъ и Сиротскихъ Судовъ, впредь до воспослѣдованія новаго преобразованія сихъ мѣстъ, отправлять изъ Казенныхъ Палатъ, по обревизованіи книгъ и по сдѣланіи на тѣхъ отчетахъ надлежащихъ о послѣдователѣяхъ подѣлъ надписей, въ Департаментъ Министерства Юстиції. 2.) Равномѣрно туда же, сообразно съ порядкомъ, существующимъ по отчетности Магистратовъ, посылать изъ Казенныхъ Палатъ, съ такими же надписями, и отчеты Ратушъ осуммахъ, получаемыхъ ими не изъ городскихъ доходовъ, и Советскіхъ Судовъ о всѣхъ вообще суммахъ, въ нихъ обращающіхся. (Опубл. Правител. Сен. Декабря 8 дня 1837 года.)

— По случаю возникшаго вопроса: должно ли удерживать часть пенсіи, назначеннай по таможеннымъ узаконеніямъ семейству умершаго Чиновника въ случаѣ выбытія нѣкоторыхъ лицъ, подобно тому, какъ это дѣлается на основаніи общаго Устава о пенсіяхъ, или же надобно производить пенсію вполнѣ, хотя бы изъ семейства таможеннаго чиновника осталось одно только лицо, Г. Министръ Финансовъ входилъ съ представлениемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, полагая принять на будущее время въ постоеанное руководство, чтобы назначенный семействамъ умершихъ таможенныхъ чиновниковъ пенсіи производить вполнѣ, до выбытія послѣднаго лица, если только въ особыхъ Высочайшихъ указахъ, которыми прежде назначались пенсіи, не сказано именно, чтобы по смерти вдовы раздѣлать пенсіи на каждого изъ дѣтей по равной части и въ случаѣ выбытія коего либо изъ нихъ удерживать въ казну слѣдующую часть. Комитетъ Гг. Министровъ выпискою изъ журналовъ его 12 Октября и 2 Ноября 1837 года уведомилъ его Г. Министра Финансовъ, что на утвержденіе означеннаго представленія его, по положенію Комитета, послѣдовало Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе. (Оп. Пр. Сен. Декабря 9 дня 1837 года.)

— Правительствующій Сенатъ, въ Общемъ Собраниѣ первыхъ трехъ Департаментовъ, слушали предложеніе Господиномъ Тайнымъ Советникомъ, Министромъ Юстиціи и Кавалеремъ Дмитриемъ Васильевичемъ Дашковымъ, къ надлежащему исполненію, Высочайше утвержденное мнѣніе Государственного Совета, съдѣдующаго содержанія: Государственный Советъ, въ соединеніи съ Департаментахъ Законовъ и Эко-

W chwili, kiedy usłyszano pierwszy ze stu jednego wystrzałów, które obwieszczały tę uroczystość, opadły zasłony z pomników, wzniesionych przed Kazancką Katedrą, i oblicza znakomitych bohaterów wojny oczystej, Księcia Kutuzowa Smoleńskiego i Księcia Barklaia de Tolli, ukazały się wdzięcznym potomkom. (P. P.)

— W Nawyjazym ukazie, z Własnoręcznym Jego Cesarskiet Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi, 19-go List pada teraźniejszego 1837 roku, wyrażono: Wojsko Dońskie otrzymało nowe urządzenie w roku 1835-m, kiedy nie było jeszcze zasadniczych prawideł względem ogólnego zawiadywania w Ministerium Woyny wszyskimi wojskami nieregularnymi, i dla tego, niektóre z przedmiotów zarządu pomienionego Wojska, do Ministerium Woyny, bezpośrednio odnoszące się, nie weszły do jego zależności.

Przez urządzenie Ministerium Wojennego, utwierdzone przez Nas w dniu 29-m Marca 1836 roku, to jest: po wydaniu juž Wyskowej Ustawy Wojska Dońskiego, w Ministerium tém połączono co do wojsk nieregularnych: główny dozor nad ich stanem; pieczętowość o ich urządzenie; przedsięwzięcie gólnych środków, istotnie potrzebnych dla wewnętrznego dobrego stanu tych wojsk, a dla odbywania spraw Wojsk pomienionych, urządzone osobu, w Departamencie wojskowych osiedleń oddział.

Na skutek tego i odpowiednio celowi urządzenia wojsk Nieregularnych, — Rozkazujemy Rządzącemu Senatowi uczynić rozporządzenie, ażeby we wszystkich przedmiotach zarządu Wojska Dońskiego, które nie odnoszą się do części Cywilney, ale jakkolwiek związek mają z częścią wojskową, tak również w całej części budowniczej i nowych względnie kapitałów rozchodzą, — Zwierzchność Wojskowa czyniła przedstawienia bezpośrednio do Ministerium Woyny, z zastrzeżeniem, że od tego Ministerium będą już zależały znośnia się z innymi Ministeriami, w rzecach, z ich zarządami związek istyczny mających, w tych zdarzeniach, gdzie te będą potrzebnymi.

— Przez postanowienie Komitetu PP. Ministrów Nawyjaz -utwierdzone 5 Października i 2 Listopada roku teraźniejszego postanowiono: 1) Rachunki Dworzańskich Opiek i Sądów Sierockich, na przyszłość do czasu nastania nowego urządzenia tych urzędów, posyłać z Izb Skarbowych, po zrewidowaniu ksiąg i po uczynieniu w tych rachunkach należytych o wypadkach sprawdzenia odnotacy, do Departamentu Ministerium sprawiedliwości. 2) Równie tamże, podług porządku, istniejącego względnie rachunków Magistratów, posyłać z Izb Skarbowych, z takiemi napisami, i rachunki Ratuszów o summach, otrzymanywanych przez nich nie z dochodów miejskich, i Sądów Stownych o wszystkich w ogólnosci summach, u nich w obróbie będących. (Op. p. R. S. 8 Gr. 1837).

— Z okolicznościami wynikłego zapytania: czy należy zatrzymywać część pensji, naznaczonej podług ustaw tamozennych rodzinie zmarłego Urzędnika w razie wybicia niektórych osób, — tak, jak się to czyni na osnowie ogólnego Ustawy o pensjach, albo też nalezy wydawać pensję całkowitą, chociażby z rodziną urzędnika tamozennego jedna tylko pozostała osoba, — P. Minister Skarbu czyni przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, podając do przyjęcia na przyszłość za nieodmienne prawidło, ażeby naznaczone rodzinom zmarłych urzędników tamozennych pensje wydawać całkowicie, do czasu wybicia ostatniej osoby, jeżeli tylko w osobnych Nawyjazach, którymi dotyczyły naznaczone były pensje, wyraźnie nie powiedziano, ażeby po śmierci wdowy rozdzielać pensje na każde z dzieci po równy części, i w razie wybicia kogokolwiek z nich zatrzymywać do skarbu część przypadającą. Komitet PP. Ministrów prze wypis z jego nałów 12-go Października i 2-go Listopada 1837 roku uwiadomił P. Ministra Skarbu, że na utwierdzenie pomienionego jego przedstawienia, po nastalem postanowieniu Komitetu, nastąpiło Nawyjaz Jego Cesarskiej Mości zezwolenie. (Opublikowano przez Rz. Sen. 9 Grudnia 1837 roku).

— Rządzący Senat na ogólnem Zebraniu pierwszych trzech Departamentów, słuchali przełożonej przez Pana Radcę Tynego, Ministra Sprawiedliwości i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, dana należyciego wypełnienia. Na wylegut utwierdzonej Opinii Rady Państwa, w brzmieniu następującym: Rada Państwa, na Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Ogólnym Zebraniu, rozpatrywszy przełożenie Rządzą-

номія и въ Общемъ Собрании, разсмотрѣвъ докладъ Правительствующаго Сената Общаго первыхъ трехъ Департаментовъ Собрания, о воспрещеніи торговцамъ въ лавкахъ, мелочныхъ лавочкахъ и на ярмаркахъ продавать восковыя свѣчи счетомъ и въ разницу въ количествѣ менѣе 20 фунтовъ, и признавая заключеніе Правительствующаго Сената правильнымъ, положилъ: докладъ его утвердить. На подлинномъ мнѣніи написано: Его Императорское Величество воспользовавшее мнѣніе въ Общемъ Собрании Государственного Совета по дѣлу о воспрещеніи торговцамъ въ лавкахъ, мелочныхъ лавочкахъ и на ярмаркахъ продавать восковыя свѣчи счетомъ и въ разницу въ количествѣ менѣе 20 фунтовъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. За Предсѣдателя Государственного Совета Графа Литта. 26 Октября 1837. И справку, что по вышеозначеному предмету, поступившему на разсмотрѣніе изъ Департамента Сената на основаніи 471 статьи I-го тома Свода Законовъ, заключеніе Общаго Сената Собрания состояло въ слѣдующемъ: что хотя съ однай стороны силою 68, 69 и 77 й, статей Свода Уставовъ и Учрежденій торговыхъ (т. XI) купцамъ всѣхъ гильдій дозволено въ городахъ и уѣздахъ производить различный тorgъ товарами всякаго рода; а по статьямъ 209 и 250 того же Свода предоставлена свобода торговли на ярмаркахъ всѣмъ состояніямъ безъ различій; но съ другой стороны Высочайше утвержденіемъ 28 Августа 1808 года докладомъ Комиссіи Духовныхъ Училищъ, продажа церковныхъ свѣчъ въ разницу, счетомъ или вѣсомъ менѣе двадцати фунтовъ, предоставлена единственно церквамъ въ ихъ пользу, на особо изложенныхъ основаніяхъ, и сего исключительного права церкви на различную продажу свѣчъ, вышеупомянутая статья Свода Законовъ не отмѣняютъ. По симъ уваженіямъ Общее Сенатъ Собрание, согласно съ заключеніемъ Святѣшаго Правительствующаго Синода, Синодального Обер-Прокурора, Гг. Министровъ Финансовъ и Внутреннихъ Дѣлъ и Департамента Правительствующаго Сената, опредѣляетъ: въ поясненіе 68, 69, 77, 209 и 250 статей Свода Уставовъ и Учрежденій торговыхъ, постановить, что право на продажу церковныхъ свѣчъ въ разницу счетомъ или вѣсомъ менѣе двадцати фунтовъ въ городахъ и на ярмаркахъ, принадлежащее по закону 1808 года исключительно церквамъ, остается неприкасновеннымъ. (Оп. Пр. Сен. Декабря 10 дня 1837 года.)

— Государственный Советъ въ соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собрании, разсмотрѣвъ представление Министра Внутреннихъ Дѣлъ о содержаніи въ Виленской Медико-Хирургической Академіи вмѣсто 20 казенныхъ Ветеринарныхъ воспитанниковъ втораго разряда, 16 первого разряда; — и не находя и съ своей стороны препятствія допустить представляемую мѣру, положилъ: согласно предположенію Президента Виленской Медико-Хирургической Академіи и Министра Внутреннихъ Дѣлъ, второй разрядъ Ветеринарныхъ учениковъ оставить въ сей Академіи только для вольнослушателей; сумму же, опредѣленную по штату на содержаніе 20 казенныхъ Ветеринарныхъ воспитанниковъ, сего разряда, считая въ годъ по 400 рублей на каждого, всего 8,000 рублей, употреблять на содержаніе сверхъ положенныхъ уже по штату, еще 16 Ветеринарныхъ воспитанниковъ первого разряда, считая по 500 рублей на каждого, съ тѣмъ, чтобы въ сїи воспитанники, согласно Уставу принимаемы были по экзамену, кончивши курсъ наукъ въ Гимназіяхъ, а за недостаткомъ ихъ кончивши полный курсъ въ Уездныхъ Училищахъ. (Оп. Пр. Сен. Декабря 11 дня 1837 года.) (C. B.)

Объ открытии Комитета для разбора и призрѣнія нищихъ.

Государь Императоръ, обращая Всемилостивѣшее, чадолюбивое и сострадательное Высочайшее Своё вниманіе на бѣдствующихъ въ сей столицѣ нищихъ разнаго званія престарѣлыхъ, дряхлыхъ, калекъ, лишенныхъ пріюта и средствъ къ своему содержанию, — Высочайше повелѣть соизволилъ, согласно мнѣнію Государственного Совета, учредить подъ непосредственнымъ распоряженіемъ Генераль-Адъютанта Князя Висилія Сергеевича Трубецкаго, особый Комитетъ, для призрѣнія сихъ несчастныхъ, для разбора ихъ отъ бродягъ и праздношатающихся, которые, недостойно пользуюсь общимъ состраданіемъ, употребляютъ во зло оказываемое имъ пособіе, — и вообще для изысканія способовъ къ искорененію нищенства въ С. Петербургѣ.

Комитетъ сей, на основаніи Высочайшего данныхъ ему въ руководство Правилъ, составляютъ назначенные по Высочайшему повелѣнію: Вице-Президентъ

go Senatu Ogólnego pierwszych trzech Departamentów Zebrania, o zabronieniu handlarzom w sklepach, małych kramach i na jarmarkach, przedawać świece woskowe na liczbę i częstotwie w ilości mniejszej 20-tu funtów, i uzajmując wniosek Rządzącego Senatu za zgodny z prawidłami, postanowiła: przełożenie jego utwierdzić. Na autentyku opinii napisano: JEGO CESARSKA Mość nastąpiła Opinią na Ogólnym zebraniu Rady Państwa w rzeczy o zabronieniu handlarzom w sklepach, małych kramach i na jarmarkach przedawać świece woskowe na liczbę i częstotwie w ilości mniejszej 20-tu funtów, Naywyżey utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. Za Prezydenta Rady Państwa Hrabia Litta. 26-go Października 1837 r. I sprawki, że w wyższej wymienionym przedmiocie, wszelkym na rozpatrzenie z 1-go Departamentu Senatu na osnowie 471 artykułu 1-go Tomu Połączenia Praw, wniosek Ogólnego Zebrania Senatu zawierał się w tem, co następuje, iż, chociaż z jednej strony mocą 68, 69 i 77-go artykułów Połączenia Ustaw i Urządzeń handlowych (T. XI), kucom wszystkich gild dozwolono w miastach i powiatach prowadzić częstotowy handel wszelkimi towarami; a podług artykułów 209 i 250 tegoż Połączenia dana jest wolność handlu na jarmarkach wszystkim bez roznicy stanom; ale z drugiej strony Naywyżey utwierdzonem 28-go Sierpnia 1808 roku przełożeniem Komisji S. kół Duchownych, przedaż świec cerkiewnych częstotwie na liczbę lub wagę mniejszą jak dwadzieścia funtów, zostawiona jest jedynie cerkwiom na ich dochod, na osobno opisanych zasadach, i tego wyłącznego prawa dla cerkwi częstotowego sprzedawania świec, wyższej wzmiękowane artykuły Połączenia Praw nie odmieniają. Dla tych uwag Ogólne Zebranie Senatu, zgodnie z wnioskiem Nayświetszego Rządzącego Synodu, Synodalnego Ober-Prokuratora, P.P. Ministrow Skarbu i Spraw Wewnętrznych, tudzież 1-go Departamentu Rządzącego Senatu, postanawia: na objaśnienie 68, 69, 77, 209 i 250 artykułów Połączenia Ustaw i Urządzeń handlowych, postanowić, że prawo przedawania świec cerkiewnych częstotwie na liczbę albo na wagę mniejszą dwudziestu funtów w miastach i na jarmarkach, należące podług prawa 1808 roku wyłącznie do cerkwi, pozostaje nietykalnym. (Opubl. przez Rządzący Senat 10-go Grudnia 1837-go roku).

— Rada Państwa na Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Ogólnym Zebraniu, rozpatrywszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych o utrzymaniu w Wileńskie Medyko-Chirurgicznej Akademii zamiast 20-tu skarbowych uczniów weterynarii drugiego rzędu, 16-tu pierwszego rzędu, — i nie znajdując ze swojej strony przeszkody na dozwolenie podlegnego średzka postanowiła: zgodnie z podaniem Prezydenta Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii i Ministra Spraw Wewnętrznych, drugi rząd uczniów weterynarii zostawić w tej Akademii — tylko dla wolnych słuchaczy; sumę zaś, wyznaczoną etatem na utrzymanie 20-tu skarbowych uczniów weterynarii tego rzędu, kładąc na rok po 400 rubli na każdego, w ogóle 8000 rubli, używać na utrzymanie oprócz ustanowionych już etatem, jeszcze 16 skarbowych uczniów Weterynarii pierwszego rzędu, licząc po 500 rubli na każdego, z zastrzeżeniem, aby do liczby tych uczniów podług Ustawy przyjmować i byli przez examinaci tylko, którzy ukończyli kurs nauk w Gimnazjach, a w ich niedostatku, tacy, którzy ukończyli zupełny kurs w Szkołach Powiatowych. (Opublikowano przez Rządzący Senat 11 Grudnia 1837 roku).

О отворciu Komitetu dla rozbioru i opatrzenia ubogich.

Cesarz Jego Mość, zwracając Naywiższą, Oycowską miłość i litość wobec Naywiższą Swą uwagę na nieszczęśliwych w tej stolicy ubogich różnego stanu, starych, zgrzybiałych, kalek, pozbawionych przytułku i środków do utrzymania siebie, — Naywyży rozkazali raczył, zgodnie z opinią Rady Państwa, złożyć pod bezpośredniem rozporządzeniem Jenerał-Adjutanta Xięcia Bazylego Siergiejewicza Trubeckiego, osobny Komitet, dla opatrzenia tych nieszczęśliwych, dla odróżnienia ich od włocęg i próżniaków, którzy niegodziwie korzystając z powszechnych litości, używają na złe świadczonego im wsparcia, — i w ogólności dla obmyślenia sposobów do wykorzenienia żebractwa w S. Petersburgu.

Komitets ten, na osnowie Naywyżey danych mu ku przewodniemu prawidłowi, składają naznaczeni z Naywyżego rozkazu: Wice Prezydent Senator Hrabia A.

Сенаторъ Графъ Александръ Ивановичъ *Апраксинъ* и Члены Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Дворъ Его Императорскаго Величества Камергеръ Г. Г. *Бибиковъ*, Д. П. *Познякъ*, Предсѣдатель С. Петербургской Палаты Гражданскаго Суда 1-го Департамента В. П. *Накитинъ*, Полковникъ Князь Н. И. *Дондуковъ-Корсаковъ*, Священникъ церкви Тюремнаго Замка Андрей *Эвенховъ*, Коммерціи Совѣтникъ К. И. *Новиковъ*, купецъ 1-й гильдіи В. Г. *Жуковъ* и Почетный Гражданинъ А. С. *Серебревъ*.

Комитетъ, открывъ свои засѣданія 2-го числа минувшаго Ноября и приступивъ къ дѣйствованію, увидѣлъ необходимость приготовить въ возможной скорости особое помѣщеніе для присыпаемыхъ Полицію нищихъ обоего пола. На сей предметъ немедленно пожертвовали: Президентъ Комитета Князь *Трубецкой* ежегодно 200 р., Члены: Камергеръ *Бибиковъ* ежегодно 1.000 р., и единовременно: Князь *Дондуковъ-Корсаковъ* 1.000 р. и *Жуковъ* 11,000 руб. ассигнациями. — *Новиковъ* же принялъ на свой счетъ постройку постелей, белья, платья и обуви, заведеніе во всѣхъ церквяхъ Столицы кружекъ для собиранія поданій, устройство мебели и всего нужнаго для присутственной комнаты Комитета и Канцелярии его и другихъ хозяйственныхъ обзаведеній. — Къ чувствительному сожалѣнію неожиданная смерть Члена Комитета А. С. *Серебрева* прекратила усердия его въ пользу нищихъ предложеній.

Вспомоществуемый столь ревностнымъ содѣйствіемъ своихъ Членовъ, Комитетъ для засѣданій своихъ и для помѣщенія нищихъ обоего пола, наставилъ въ большой Коломнѣ (4-й Адмиралтейской части во 2-мъ кварталѣ) известный домъ покойнаго Митрополита Католическихъ церквей Сестренцевича-Богуша.

Въ высокоторжественный и всерадостный для Россіи день Тезоименитства Государа Императора, 6-го сего Декабря, въ семь домъ совершило было въ присутствіи Президента Комитета Князя *Трубецкаго*, Вице-Президента Графа *Апраксина* и всѣхъ Членовъ молебствіе о здравіи Его Императорскаго Величества и всего Августѣшаго Его Дома и, по окропленіи Святою водою всѣхъ комнатъ, водворены на первый разъ 200 человѣкъ, присланыхъ Полицію нищихъ обоего пола. Членъ Комитета Священникъ *Эвенховъ*, совершившій молебствіе, произнесъ пріемъ слушаю краткую, простую, но сильную и убѣдительную своими истинами рѣчь въ наставлѣніе ими.

Такимъ образомъ по волѣ Государа Императора положено первое основаніе новому заведенію дана прізвѣнія безпріютныхъ и бѣдствующихъ такіхъ нищихъ, коимъ счастіе и самая природа отказали уже въ способахъ существованіи, и для коихъ единственнымъ къ тому средствомъ и послѣднею въ семъ мѣрѣ надеждою остались милосердіе Монарха и состраданіе близкихъ.

Комитетъ, объявляя о своемъ учрежденіи и священной цѣлі, Высочайше ему предизначенной, обращается къ сострадательнымъ людямъ всѣхъ сословій и просить ихъ содѣйствовать ему посильными своимъ пожертвованіями для совершенія великаго, богоугоднаго и общеполезнаго дѣла: пособить истинно страждущему человѣчеству и освободить общество отъ бродягъ и праздношатающихъ, недостойно пользующихся состраданіемъ и пособіемъ людей добродѣтельныхъ.

Пріятно сердцу и утѣшительно для души всякаго сострадательного человѣка сдѣлать пособіе бѣдствующему своему ближнему, просащему о помощи; но ежедневный опытъ удостовѣрить можетъ въ томъ, что эти пособія были, хотя неуринко, но дѣйствительно и истинною причиной бѣдности просищааго. Легкій способъ получения поданія и увѣренность всегда и вездѣ найти его, рождаютъ беззаботливость и нерадѣніе о средствахъ своего существованія; поданія и милостыни, достающіяся столь легко, безъ труда и усилий, не имѣя настоящей цѣли въ глазахъ просящаго, столь же легко и часто безразсудно издергиваются ими на предметы роскоши и разврата.

Комитетъ принимаетъ на себя священную обязанность быть посредникомъ между нищими и людьми сострадательными, подающими имъ милостыню, и строгого блюсти, чтобы поданія ихъ достигали прямой, богоугодной своей цѣли: облегчить страждущее въ бѣдствіяхъ человѣчество.

По чому Комитетъ съ признателюстю будетъ принимать всякаго рода пожертвованія и поданія: деньгами, вещами для одѣянія, сѣстинами припасами и проч. какъ милостыню для нищихъ. Поданія єю принимаются въ помнутемъ Домъ прізвѣнія нищихъ (въ большой Коломнѣ) во всякое время днія

Alexander Iwanowicz *Apraksin i Czlonkowie Rzeczywistci Radzcy Stanu: Szambelan Dworu Jego Cesarskiego Moze: G. G. Bibikow, D. P. Poziak, Prezyden: S. Petersburskiej Izby Cywilnego Sudu 1-go Departamentu B. P. Nikitin, Polkownik Xiage N. G. Dondukow-Korsakow, Kapelan Zamku Turemnego Andrzej Ewenchow, Radzic Handlowy K. J. Nowikow, kupiec 1-ey gildy B. G. Zukow i Poczetny Hraždanin A. S. Siergiejew.*

Komitet, rozpoczawszy swe posiedzenia dnia 2-go zeszłego Listopada i przystapiwszy do działania, ujrzał konieczność przygotowania, jak można przedzey, osobnego miejsca dla przesyłanych przez Policy ubogich płci obojęt. Na ten przedmiot niezwłocznie ofiarowali: Prezydent Komitetu Xiage Trubecki corocznie 200 r., Czlonkowie: Szambelan Bibikow corocznie 1,000 r., i jednorazowie: Xiage Dondukow Korsakow 1,000 rub. i Zukow 11,000 rubli assygnacjami. — Nowikow przyjął na siebie sprawienie pościeli, bielizny, odzieńia i obowiązki, zaprowadzenie we wszystkich kościołach stolicy skarbów d. zbierania jałmużny, sporządzenie mebli i wszystkiego, co będzie potrzebnem do Izby posiedzeń Komitetu, jego kancellaryi i innych potrzeb gospodarskich. — Z bolesnym żalem śmierć niespodziana Członka Komitetu A. S. Siergiejewa przerwała gorliwe jego na rzecz ubogich zamiary.

Wspierany tak gorliwem dopomaganiem swych Czlonkow, Komitet dla swych posiedzeni i dla pomieszczenia ubogich płci obojęt, najął na wielkiej Kółacie (w 4-ty części admiralicyjnej w 2-m kwartale) znajomy dom s. p. Metropoly kościołów Katolickich Siestrzeńciewicza Bohusza.

W dniu wielkiej uroczystosci i dla Rosjan naryadośniejszym Wysokich Imienin CESARZA JEGO MOŚCI, 6-go Grudnia, w domu tym odprawione były w obecności Prezydenta Komitetu Xięcia Trubeckiego, Wice Prezydenta Hrabiego Apraksina i wszystkich Czlonkow, modły za zdrowie JEGO CESARSKIEJ MOŚCI i całego NARODZIENSTWA JEGO DOMU i po odbytym pokropieniu wodą świętą wszystkich pokojów, wprowadzono na mieszkanie poezątkowie 200 osób, przez policyę przesyłanych ubogich płci obojęt. Członek Komitetu Xiage Ewenchow, który odprawiał modły, miał przy tej okoliczności krótką, prostą, ale mocną i przekonywającą swemi prawdami mowę, służącą za naukę ubogim.

Tym sposobem z woli CESARZA JEGO MOŚCI dano pierwszą osnowę nowemu zakładowi dla opatrzenia niemających przytułu i w nocy zostających tych ubogich, którym los i sama natura odmówiła już średzkow do utrzymania życia, i dla których jedynym do tego średzkiem i ostatnią natym świecie nadzieją, pozostały miłosierdzie MONARCHY i litość bliźnich.

Komitet, podając do powszechny wiadomości o swoim ustanowieniu i świętym celu, Nawyjazey mu wskazanym, odwołuje się do osób litościwych wszystkich stanow i uprasza dopomagać mu zasiłkowem swemi ofiarami do wykonania wielkiego, miłosiernego i powszechnie użytecznego dzieła: pomagać prawdziwie cierpiącej ludzkości i uwolnić publicznoć od włocęg i próżniaków, niegodaie użytkujących z litości i wsparcia ludzi dobroczynnych.

Przyjemna jest rzeczą dla serca i pocieszającą dla duszy každego litościwego człowieka, dadz' pomoc nieszczęśliwemu swoemu bliźniemu, żebrażemu wsparcia; ale codzienne doświadczenia mogą o tem przekonać, że te właściwe możliwości były, chociaż niewielką, ale rzeczywistą i prawdziwą przyzęzyną ubóstwa żebrażego. Łatwy sposób dostania jałmużny i pewność, że wszędzie i zawsze ją znajdziesz, rodzą niestranność i niedbalstwo o średzki swojego utrzymania się; jałmużna, tak łatwo otrzymywana, niemając rzeczywistej wartości w oczach proszającego, również łatwo, a często i nierożsądnie bywa przez nich marnotrawiona na zbytek i swawolą.

Komitet bierze na siebie święty obowiązek bydż pośrednikiem między ubogimi a ludźmi litościwymi, dającymi im jałmużnę i pilnie przestrzegć, abyjałmużna obracana była prosto na cel swój Bogu miły: użycie cierpiącej w nieszczęściu ludzkości.

Komitet prze to z wdzięcznością będzie przyjmował wszelkie ofiary: w pieniędzach, odzieży, żywności i t. d., jako jałmużnę dla ubogich. Jałmużny te przyjmują się w pomienionym domu przytułu ubogich (na Wielkiej Kołacie) w každej porze dnia przez Podskarbiego Komitetu, Radzic Dworu Nikołaja Piotrowicza Kiekače-

Казначеемъ Комитета Надворнымъ Советникомъ Николаемъ Петровичемъ Клокагевымъ, съ записаниемъ въ книгу. Для не желающихъ по Христіанской скромности открывать своего имени, устроены при входѣ въ домъ кружки, въ которыхъ могутъ они опускать свои подандія, сами, не именуя себя, или вносить въ книгу свои пожертвованія.

Располагающіе сдѣлать для призрѣнія нищихъ и для пособія имъ значительныя денежныя пожертвованія, или другія какія приношениа, могутъ съ просьбами своими о томъ относиться къ Президенту Общества Попечительного о тюремахъ Генеральному Адъютанту Князю Василію Сергеевичу Трубецкому. Дѣла распоряженіе о принятіи такового рода пожертвованій, Князь Трубецкой принимаетъ на себя пріятную обязанность, на основаніи § 34. пун. 3-го, Высочайше данныхыхъ правиль, доводить до Высочайшаго Его Императорскаго Величества свѣдѣнія о такихъ благотворительныхъ людяхъ и ходатайствовать о Монаршемъ возврѣніи и Всемилостивѣшемъ ихъ награжденій.

Пожертвованія всякаго рода могутъ также быть дѣлаемы и чрезъ посредство Гг. Членовъ Комитета, кои снабжены на сей предметъ особыми книжками.

(Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ВѢСТИЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 4-го Января.

Съ некотораго времени здѣшній Англ. Посланникъ Лордъ Вилліамъ Россель устроилъ здѣсь курьерскую станцію для депешей отправляемыхъ изъ Лондона въ Петербургъ. Доставляемыя сюда депеши прибывающимъ на пароходѣ въ Гамбургъ или чрезъ Роттердамъ, курьерами, принимаетъ теперь одинъ Офицеръ состоявшій прежде въ Ганноверской службѣ, который тотчасъ отправляетъ оныя въ Петербургъ.

— Изъ Кобленца отъ 27-го ч. пр. м. уѣдомляютъ, что отъ безпрестаннаго дождя, тамошнія воды все болѣе возвышались. Рейнъ 26 ч. стоялъ на 17 футовъ и 2 дюйма вышешины. Мозель и Ланъ выступили изъ береговъ. (C. C.)

Франція.

Парижъ, 30-го Декабря.

Изъ рѣчи Короля произнесенной 18 ч. с. м., два только мѣста кажутся обращаютъ особенное вниманіе, именно, явное признаніе права предоставленнаго Испанской Королевѣ и объявленіе себя въ пользу такъ названной смирительной политики.

— Сегодня на биржѣ съ некоторыми утвержденіемъ говорили о перемѣнѣ Министровъ, съ замѣчаніемъ, что удалятся Гг. Монталивъ, Сальванди и Мартенъ.

— Bon Sens утверждаетъ, что многіе Французскіе охотники дали себѣ слово спѣшить на помощь Канадѣцамъ на собственное иждивеніе.

— Г. Дюпенъ въ рѣчи своей произнесенной при принятии должности Президента Палаты Депутатовъ сказъ между прочимъ: „Нынѣшняя Палата будетъ консервативно въ такомъ духѣ, что недозволить возставать партіямъ которыхъ осмѣваютъ законы и порядокъ; консервативно въ томъ особенно отношеніи, что будетъ въ состояніи согласно съ свою обязанностю и достоинствомъ, представить желанія Государства. Она будетъ стараться имѣть непоколебимую волю въ томъ, что ей предоставлено законами, никогда не нарушая оныхъ; уничтожать всяко го рода попытки, къ преобразованію точныхъ оснований нашего репрезентационнаго правленія; она примѣтъ для себя правилъ: удерживать и держать въ огражденіи.“

— Уѣдомляютъ изъ Байонны, что прибыли туда агенты Донъ-Карлоса для покупки свинца и сукна. Они предлагаютъ половину наличными и за остаточную часть восьми процентныхъ ассигнаціи Донъ-Карлоса, на что однако не соглашаются тамошніе купцы. — По причинѣ строгаго запрещенія вывоза, объявленаго теперь Французскимъ Правительствомъ и дозволенаго только въ мѣстахъ осажденныхъ Христиносами, преміи вывозныхъ пошлины возвысились болѣе, нежели на 10 проц. — Нѣкоторыя особы бывшія какъ слышно въ Амурріо, утверждаютъ, будто Донъ-Карлосъ опять обласкаль Генерала Виллареала. Онъ хочетъ вверить ему главную команду надъ всѣмъ своимъ войскомъ въ Наваррѣ и въ Бискайскихъ провинціяхъ, на время своего отсутствія.

— Messager сообщаетъ: „Эскадра Адмирала Галлуа все еще стоитъ при Смирнѣ на якорѣ, и кажется хотѣть провести зиму въ сихъ водахъ. Порта не можетъ скрыть своего, по сему случаю, неудовольствія; она приказала спросить Адмирала Руссена

wa, zъ записаніемъ до книги. Для нечѣдящихъ ze скромnoсї chreščiańskiey oswiadcza swojego nazwiska, przybite sã przy wejściu do domu skarbonki, do których mo- gã wrzucić swe jałmužny sami, nie wymieniając siebie, albo zapisywać do księgi swe ofiary.

Checacy uczynic dla przytułku ubogich i dla ich wsparcia znacze pieniężne, albo inne jakie ofiary, mogą o swych żądaniach udawać się do Prezydenta Towarzystwa Opieki więzień, Jenerał-Adjutanta Xięcia Bazylego Siergiejewicza Trubeckiego. Czyniąc rozporządzenie o przyjęcie takiego rodzaju ofiar, Xięże Trubecki przyjmuje na siebie przyjemny obowiązek, na osnowie § 34 punktu 3, Naywyższych danych prawideł, doprowadzać do Naywyższej Cesarza Jego Mości wiadomości o takich dobrotczynnych osobach i starać się o Monarsze weyrzenie i Naymiłościwszą dla nich nagrodę.

Wszelkie ofiary mogą takie być czynione i przez pośrednictwo PP. Członków Komitetu, którzy są opatrzeni na ten przedmiot osobnimi książkami. (G. S. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prußia.

Berlin, dnia 4 Stycznia.

Od niejakiego tu czasu urządzili tutejszy Poseł Angielski Lord William Russel, stacją gońców dla depeszy, posyłanych z Londynu do Petersburga. Depesze, przywożone tu przez przybywających statkiem parowym do Hamburga lub przez Rotterdam gońców, odbiera teraz pewien oficer, dawniej w służbie hanowerskiej zostający, który je natychmiast do Petersburga wysyla.

— Z Koblenca donoszą pod d. 27 z. m., że z powodu nieustaj±cego deszczu, wody tamtejsze przybierają nie przestawały. Ren d. 26, miał wysokości stop 17 i 2 cala. Mozela i Lahn wystąpiły z łożysk. (G. C.)

Françja.

Pariz, dnia 30 Grudnia.

Zmowy Królewskiey, mianey w dniu 18 b. m., dwa tylko ustępy zdają się na szczególnieszą zasługiwac uwagi, to jest: przyznanie wyraźne prawa, służącego Królowej Hiszpańskiey, i oświadczenie się za tak zwaną polityką pojednania.

— Na dzisiejszej giełdzie mówiono dosyć mocno o zmianie Ministrów; z wnioskiem, że wydą PP. Montalivet, Salvandy i Martin.

— Bon Sens zapewnia, iż duzo ohotników francuskich dało sobie słowo, śpieszyć na pomoc Kanadyczykom i to o własnym koszcie.

— Wmowie swojej, mianey przy objęciu obowiązków Prezesa Izby Deputowanych, powiedział P. Dupin między innymi: „Teraźniejsza Izba będzie zachowawcą (conservative) w takim duchu, że nie pozwoli, aby powstawały fakty, naygravujące się z praw i porządku; zachowawcą w tym szczególnie względzie, że będzie umiała zgodnie z obowiązkiem i godnością swoją, wykładać życzenia kraju. Staraniem jey będzie, mieć stanowczą woli w tem, co jey z prawa służy, nigdy go nieprzekraczając; niweczyć wszelkie kroki wstępne lub uboczne, dające do przekształcenia istotnych zasad naszego rządu reprezentacyjnego; weźmie sobie za godło: utrzymywać i na wodzy trzymać.“

— Donoszą z Bajonny, że tam przybyli ajenci D. Carlosa dla kupienia ołówku i sukna. Ofiarują oni w połowie gotowizną, a na resztę osiemoprocentowe bony Don Carlosa; na co jednak kupcy tamtejsi nie przystają. — Z powodu surowych zakazów względem wywozu, ze strony władz francuskich teraz wydanych, a dozwolających przeprawy w tych tylko punktach, które są przez Krystynów osadzone, podnoszą się premia assekuracyjne wywozowych przeszło o 10 prot. — Niektóre osoby, o których mówią, że były w Amurrio, zapewniają, iż jakoby D. Carlos przywrócił znowu Jenerała Villaréala do łaski. Chce on powierzyć mu główne dowództwo nad całym wojskiem swoim w Nawarze i w prowincjach Biskayskich, przez czas nieobecności tam swojej.

— W Messager czytamy: „Eskadra Admirala Gallois stoi jeszcze na kotwicy pod Smirną i zdaje się chcieć na tych wodach przepędzić zimę. Porta nie może ukryć złą swojego nieukontentowania. Zaprzysiągała nawet Admirała Roussin: w jakim celu flotta Francuzka w tak spoźnio-

съ какимъ намѣрениемъ Французскій флотъ въ столь позднее время года остается въ Архипелагѣ? Посланникъ нашъ отвѣчалъ на то, что Адмираль Галлуа не по собственной волѣ остается въ сихъ водахъ и что пребываніе его тамъ не отъ него, но отъ обстоятельствъ зависить. Результатъ всего есть тѣтъ, что Французскій флотъ еще не такъ скоро удалится, и что онъ кажется имѣть порученіе, наблюдать за всѣми движеніями Турецкаго флота." (A.P.S.Z.)

31-го Декабря.

Всѣ 9 бюрь Палаты Депутатовъ назначили уже изъ среди себя членовъ для адрессъ-коммиссіи а именно изъ 1-го, *Боасси д'Англеса*; изъ 2, *Берини*; изъ 3 *Жакемино*; изъ 4 *Дюфора*; изъ 5, *Пасси*; изъ 6, *Этіена*; изъ 7, *Бернара*; изъ 8, *Дебеллеяма*; изъ 9, *Ст. Марк-Жирардена*. Г. Дюпень, какъ Президентъ Палаты Депутатовъ, по должности своей членомъ адрессъ-коммиссіи. Составъ сей былъ удовлетворителенъ для всѣхъ партій.

— Слышишо навѣрное, что приказанія данныхыя войску для приближенія къ сѣверной границѣ, уничтожены.

— Генераль Бюжо прибыль въ Эксидель и торжественно принятъ былъ большою частью тамошнихъ жителей. Король пожаловалъ его большими крестомъ Почетнаго Легіона.

— Съ Испанскихъ границъ увѣдомляютъ отъ 26-го ч. с. м., что одна изъ Кардистскихъ экспедицій направлена въ Бискайскихъ провинціахъ по возвращеніи *Донъ-Карлоса*, перешла за Эбро по направлению къ Кастилии. Войско *Донъ-Карлоса* будто получило новое оружіе и новые мундиры. — Генераль *Эспартеро* 22 ч. прибыль въ Мадридъ.

Марсель, 18-го Декабря.

Число пассажировъ отправляющихся въ Африку, все дѣлается значительне здѣсь и въ Туловѣ. На пароходѣ *Караванъ*, который намѣренъ былъ отправиться сегодня изъ сего послѣдняго порта, находилось 150 пассажировъ. Къ числу сихъ путешественниковъ должно присовокупить болѣе двадцати Сестръ Милосердія (изъ Тернскаго департамента), которыхъ въ скромной своей одеждѣ состоящей изъ чернаго платья и благо покрывала, рѣшились переплыть море, чтобы поспѣшить на помощь больнымъ своимъ соотечественникамъ. (G. C.)

Англія.

Лондонъ, 29-го Декабря.

Вчера утромъ на самомъ берегу Темзы въ корабельной верфи при улицѣ Тулей, возникъ огромный пожаръ, какого давно незапоминали въ Лондонѣ. Кроме обширнаго зданія, въ которомъ были значительные запасы терпентины и хлѣба, сгорѣло также нѣсколько кораблей. Всакое спасеніе было безполезно. Юго-западный вѣтеръ направлялъ пламя къ четыремъ кораблямъ, изъ коихъ два нагружены были хлѣбомъ, а одинъ посыпалъ масломъ; ко всѣмъ пропался огонь. Въ 7 час. рѣка, въ которую плыло горящее масло, представала необыкновенный видъ, ибо по ея поверхности быстро носилось пламя отъ терпентины и масла, между тѣмъ какъ огненные столбы подобнаго костра въ магазайнѣ, отъ горящаго тамъ спирта, возносились до облаковъ. Пожаръ произошелъ въ складномъ мѣстѣ терпентины и масла въ 4 часа утра, гдѣ укладывали бочки при свѣчахъ. Одна бочка внезапно лопнула и тотчасъ возникъ столь сильный огонь, что работники едва успѣли уйти, а спасеніе сдѣлалось невозможнымъ.

— Въ то время, когда правительственные газеты издаваемыя въ Канадѣ, а за ними здѣшніе журналы представляютъ намъ положеніе волнующихъ весьма невыгодныя, такъ какъ между ними господствуетъ несогласіе и многіе изъ вооруженныхъ возвращались уже въ дома; совершило другое пишутъ Съ-веро-Американскіи газеты а даже выходящія въ Монреаль сказываютъ, что *Пепино* и *О'Коллаганъ* имѣютъ до 6,000 вооруженныхъ чел. 20 Ноября вывѣшены трѣцѣтній штандартъ въ Бель-Ривиерѣ, гдѣ толпами собираются вокругъ него вооруженные Французы. Въ Акадіи также собрался было значительный корпусъ. Многія лоялистскія фамиліи, т. е. приверженцы Правительству, скрылись въ Монреалѣ, гдѣ однако небезопасно. Весь городъ окруженъ барьерами, такъ, что только 4 главныхъ вѣзвѣда оставлены свободными. Волненіе между жителями обѣихъ партій очень велико. Тѣ изъ нихъ, которые Англійскаго происхожденія, вооружаются; въ Квебекѣ считали ихъ уже болѣе 1,000. Шотландцы изъ Гленгари, числомъ до 2,000, предложили Правительству свою службу; подобное сдѣлали также радикалы изъ Верхней Канады; между тѣмъ среди митническихъ начальниковъ видны Англійскія протестанты, какъ напр. *О'Коллаганъ*. Съ одной стороны да-

ney porze roku pozostaje na Archipelagu? Poszczѣ nasz odpowiedzia na to, ze Admirals Gallois nie z wlasnej woli pozostaje na tych wodach, i ze pobyt jego tam zależy nie od niego, lecz od okoliczności. Wypadek z tego wszystkiego jest, ze flotta Francuzka nie tak sie jeszcze przedko oddali, i ze musi podobno miec polecenie, uważania wszystkich poruszeń floty Tureckiej."

(A.P.S.Z.)

Dnia 51.

Wszystkie 9 biur Izby Deputowanych, wyznaczyły juž członków z grona swego do komisji adresowej, a mianowicie: z 1-szego, *Boissy d'Anglas*; z 2, *Berigny*; z 3, *Jacqueminot*; z 4, *Dufaure*; z 5, *Passy*; z 6, *Etienne*, z 7, *Bernard*; z 8, *Debelleyne*, z 9, *St. Marc-Girardin*. Pan Dupin, jako Prezes Izby Deputowanych, z urzędu jest członkiem komisji adresowej. Skład powyższy zadowolił wszystkie stronnictwa.

— Słyszać za rzeczną pewną, że rozmazy, wydane wokół względem zbliżenia się ku granicy północnej, zostały cofnięte.

— Jenerał Bugeaud przybył do Excideill i był przyjmowany uroczystie przez większość mieszkańców tamtejszych. Król ozdobił go wielkim krzyżem Legii honorowej.

— Od granicy hiszpańskiej donoszą pod d. 26 b. m., że jedna z wypraw Karolistowskich po powrocie *D. Carlosa* w prowincjach baskijskich, przygotowana przeprawiła się za Ebr, w kierunku do Kastylii. Żołnierze *D. Carlosa* mieli otrzymać nową broń i nowe mundury. — Jenerał Espartero, stanął dnia 22 w Madrycie.

Marsylia, 18 Grudnia.

Natłok podróznych, udających się do Afryki, jest coraz większy tu i w Tulonie. Na okręcie parowym *Caravane*, który z tego ostatniego portu miał dzisia wyptynać, znajdowało się 150 pasażerów. Do listy tych podrózników, należy dodać dwadzieścia kilka Siostre Misierdzia (z departamentu Tarn), które w skromnym swym stroju, składającym się z czarnej sukni i białego welonu, poświęciły się płynąć za morze, aby niesć pomoc i ratunek chorym ziomkom swoim. (G. C.)

ANGLIA.

Londyn, dnia 29-go Grudnia.

Dnia wczorajszego rano na samém pobrzeżu Tamizy w warsztacie okrętowym przy ulicy Tooley, wszczęta się znaczny pożar, jakiego oddawała w Londynie nie pamięta. Prócz obszernego ginału, w którym znajdowała się znaczne zapasy terpentyny i zboża, zgorzało także kilka okrętów. Wszelki ratunek był bezużyteczny. Wiatr południowo-zachodni popędził płomienie ku czterem okrętom, z których dwa miały ładunki zboża, a jeden ładunek oleju; do wszystkich dostał się ogień. O godzinie 7 przedstawała rzeka, do której spływał palący się olej, widowisko niezwykłej: pojed bowiem powierzchni posuwały się szybko płomienie z terpentyny i oleju, gdy tenczasem słupy ognia podobnegoż pożaru w magazynie, pochodzące z palącego się tam spiritusu, aż do obłoków sięgały. Pożar powstał w składach terpentyny i oleju rano o godzinie 4-tey, gdzie ładowano beczki przy świecach. Jedna z beczek pękła raptownie i natychmiast powstała ogień tak wielki, że robotnicy zaledwie uciec zdążyli, a ratunek stał się nieskutcznym.

— W chwili, kiedy gazety rzadowe, wychodzące w Kanadie, a za niemi dzienniki tutejsze, przedstawiają nam położenie wicherzycieli bardzo nieszczęśliwem, ponieważ między nimi panuje niezgoda, a wielu z uzbrojonych powróciło już do domów swoich; wszelco innego piszą znów gazety Ameryki północnej, a nawet wychodzące w Montéal przyznają, że *Papineau* i *O'Callaghan*, mają do 6000 ludzi pod bronią. Dnia 20 Listopada zatknięto tójkolorową chorągiew w Belle-Riviére, gdzie uzbrojeni Francuzi, gromadami podnią się zbierają. W Acadii zebrał się był także znaczny korpus. Dużo rodzin lojalistowskich, to jest: przychylnych rzadowi, schroniło się do Montrealu, gdzie nie są bez pewnej obawy: bo całe miasto zostało opatrzone barykadami, tak, że tylko 4 główne wjazdy zostały otwarte. Rozstrzelanie pomiędzy mieszkańców obu stronnicw, jest bardzo wielkie. Ci z nich, którzy są pochodzenia angielskiego, uzbrajają się; w Quebecu licząc ich już przeszło 1000. Szkoły z Glengary, których jest 2000, ofiarowały rzadowi usługi swoje; uczynili to także nawet radykalisci z Wyższej-Kanady; tenczasem dają się widzieć między naczelnikami rokoszan naźwiska angielskie, jak np. *O'Collaghan*. Z jednej strony wydane zostały zalecenia, aby palić wioski powstańców, z drugiej zaś zagrożono śmiercią mie-

ны повелѣнія жечь деревни мятежниковъ, съ другой стороны Англійскимъ жителямъ угрожають смертю. Въ Ст. Денисъ отрубили голову взятому въ пленъ Офицеру, и выставили на позоръ. Множество лицъ подозрѣваемыхъ въ участіи въ мятежѣ арестованы, а значительное число скрылось въ Соединенные Штаты, гдѣ набираютъ людей и покупаютъ оружіе; изъ Буттертонена тайно перевезено 2,000 ружьевъ въ Канаду а 5,000 приготовляютъ уже къ отправленію. Нѣкоторые изъ знатныхъ Французовъ какъ напр. Герцогъ Блакасскій и Графъ Толендалъ отправились изъ Нью-Йорка въ Канаду. Кажется, что Пепино и его приверженцы полагаются на ожидающую помошь Соединенныхъ Штатовъ; однако нѣкоторые изъ Американскихъ журналовъ не скрываютъ, что Канадійцы не столь могущественны какъ въ 1776 году были Съверо-Американскіе патріоты, и посему сомнѣваются въ удачѣ ихъ предпріятія. (G. C.)

— Жур. *Scotsman* полагаетъ число Французскихъ Канадійцевъ 470,000 ч., и людей, способныхъ носить оружіе, до 100,000. „Если они“ говорить сей журналъ „нѣкоторымъ образомъ за одно будутъ действовать, то ясно, что стремлѣнія регулярныхъ войскъ, покорить ихъ, останутся безуспѣшны. Канадійцы получаютъ значительное подкѣплѣніе изъ Соединенныхъ Штатовъ и имѣютъ благопріятнѣйшія обстоятельства запасаться, никѣмъ не будучи наблюдены, оружиемъ и амуницією. (A.P.S.Z.)

Нидѣрланды.

Gaga, 20-го Декабря.

Въ засѣданіи второй Палаты Генеральныхъ Штатовъ принялъ большинствомъ 43 противу 6 голосовъ, проектъ въ отношеніи утвержденія на одинъ годъ опредѣленія касательно демагогическихъ происковъ.

— Въ объясненіе обстоятельства на счетъ Люксембурга, неизлишиимъ считаемъ въ кратцѣ пояснить состояніе сего дѣла. Та часть Гринвальдской пущи близь Люксембурга, въ которой приписываютъ себѣ равное право къ порубкѣ Голландцы и Белгійцы, составляетъ два округа на землѣ обществъ Штайнзенъ и Нидеравенъ, лежащіе въ спорномъ радиусѣ Люксембургской крѣпости. Въ 1832 и 1833 годахъ Белгійское Правительство дозволило производить порубку въ сихъ округахъ, которая взята съ публичныхъ торговъ въ Арлонѣ. Часть срубленного дерева купили жители Люксембурга, остальное количество хозаинъ мѣдиплавильного завода изъ Виллерюпль во Франції. Между тѣмъ правленіе Великаго Княжества Люксембургскаго запретило покупщикамъ дальнѣйшее право на порубку въ поманутыхъ округахъ, и когда они не обращали на то вниманія, уведомленъ о томъ Сеймъ Германскаго Союза, который постановленіемъ отъ 26 Декабря 1833 запретилъ вывозъ проданного уже дерева въ Гринвальдскомъ лѣсу, срубленное предаль въ распоряженіи правленія Великаго Княжества Люксембургскаго а гарнизону крѣпости поручилъ, чтобы для приведенія въ исполненіе сего опредѣленія, доставилъ помошь по всякому требованію. Опредѣленіе Союзного Сейма основывается на существѣ дѣла, что Белгійское Правительство въ частяхъ Великаго Княжества Люксембургскаго, временно имъ осажденныхъ, управляетъ всѣми вѣтвями администраціи, казенными имѣніями, взимаетъ въ пользу свою подати; но по правиламъ народныхъ правъ, не можетъ первое Правительство, не смотря на военные осажденія края, лишаться первоначальныхъ правъ своихъ къ земской собственности, если не послѣдовало по сему дѣлу предварительного договора и формального отказа, котораго, какъ вообще известно, до сихъ поръ не было. Что касается стратегическаго радиуса или окруженія Люксембургской крѣпости, въ немъ никогда не были довольны присутствіемъ Белгійскаго войска, и ни разу тамъ не было набора въ войско. Если судебная часть и полиція зависѣли тамъ отъ Белгійской власти, это только было терпимостію со стороны Велико-Герцогскаго Правленія, то не слѣдуетъ изъ сего, чтобы симъ предоставили уже той сторонѣ исполненіе публичной власти и свободную пользу со всѣхъ правъ и доходовъ Государства. Давно уже намѣревались закрыть радиусъ крѣпости для Белгійского управленія. На сихъ правилахъ, тогда уже склонилось Белгійское Правленіе, въ доказательство чего, въ 1833 г. наступила остановка продажи срубленного дерева, воспрещаемой со стороны военнаго правленія; а даже съ сего времени, Белгійское Правленіе ограничивалось соблюденіемъ надзора, за частію спорнаго лѣса не извлекая изъ него никакой болѣе пользы. Когда посему Сеймъ Германскаго Союза, постановленіемъ отъ 26 Сентября 1833, объявилъ, что дерево проданное въ Гринвальдскомъ округѣ не можетъ быть выво-

зканкомъ англікомъ. Въ St. Denis ucięto g³owê wziętemu w niewolę oficerowi i na pal ją wbito. Mnóstwo jest aresztowanych osób, podejrzanych o udział w buncie, a znaczna liczba innych schroniła się do krajów Stanów Zjednoczonych, gdzie werują ludzi i broń kupują; z Buttertonnen przemycono 2000 karabinów do Kanady, a 5000 gotują już do wystania. Niektórzy ze znakomitszych Francuzów, jak np. Xlaże Blacas i Hrabia Tolendal, pośpieszyli z Nowego Yorku do Kanady. Zdaje się, że Pepineau i jego stronnicy polegają na spodziewanej pomocy Stanów Zjednoczonych; a przecież nie tają niektóre zdzienników amerykańskich, że Kanadyjczykowie nie są tak potężni, jak byli w roku 1776 przyoci w Ameryce-Północnej; wątpią przeto o szczerbliwym skutku ich przedsięwzięcia. (G. C.)

— Dzien. *Scotsman* podaje liczbę Kanadyjczyków francuskich na 470,000, a ludzi zdolnych do noszenia broni na 100,000. Jeśli oni, wyraża tenże dziennik, w niejakim sposob postępuwać będą jednoznacznie, nie podpada wątpliwości, że usiłowania wojsk regularnych, w nich przytumieniu, pozostaną bezskutecznymi. Kanadyjczycy wielkie otrzymują wsparcie ze Stanów Zjednoczonych i mają nayprzyjaźniejsze okoliczności, niepostrzeżeni opatrywać się w broń i amunicję. (A.P.S.Z.)

N I D E R L A N D Y.

Haga, dnia 20 Grudnia.

Na posiedzeniu drugiej Izby Stanów Generalnych, przyjęty zostało większością 45 głosów przeciwko 6, projekt do prawa, zatwierdzającego na rok jeden uchwałę, względem zabiegów demagogicznych.

— Dla wyjaśnienia okoliczno¶ci, tyczacych się Luxemburga, nie od rzeczy będzie objasnić pokrótce stan rzeczy, o której idzie. Ta czesc lasów Grünwaldu pod Luxemburgiem, do wreibu których równe prawa przypisują sobie Hollendrzy i Belgijczykowie, sa to dwa okręgi na gruncie gmin Steinissen i Niderawen, położone w promieniu spornym twierdzy Luxemburga. W latach 1832 i 1833, dozwolił Rząd Belgicki ścinać drzewo w tych okręgach, które przez licytację w Arlon zbyte zostało. Część ściegnego drzewa kupili mieszkańcy Luxemburga, resztę właściciel hamerni z Villerupl we Francji. Témczasem Rząd Wielkiego Księstwa Luxemburskiego wzbronił nabywcom dalszego wreibu w rzeczonych okręgach, a gdy na to nieważali, doniesiono o tym Seymowi Związkowi Niemieckiego, który przez uchwałę z dnia 26 Grudnia 1833 roku, wydał zakaz wywozu sprzedanego już drzewa w lasach Grünwaldu, ścieęte oddał pod dyspozycję rządu Wielkiego Księstwa Luxemburskiego, a załogę twierdzy upoważnił, aby do utrzymania w wykonaniu tej uchwały, dała pomoc na każde o to wezwanie. Uchwała Seymu związku tego zasadza się na istocie czynu, że Rząd Belgicki w czasach Wielkiego Księstwa Luxemburskiego, témczasem przez siebie osadzonych, zarządza wszystkimi ga eziami administracji, dobrami skarbowemi, wybiera podatki na swoje korzy¶ci; ale według zasad prawa narodów, nie może Rząd poprzedni, pomimo wojskowego osiedlenia kraju, utracić pierwiastkowych praw swoich do własności gruntowej, jeżeli nie nastąpiło w tej mierze poprzednie ułożenie się i formalne zrzeczenie, które, jak powszechnie wiadomo, dotąd jeszcze nie przeszło do skutku. Co się tyczy strategicznego promienia czyli zaokrąglenia twierdzy Luxemburskiej, nie cierpiano w nim nigdy pobytu wojska belgickiego i zaciąg do wojska nie miał tam ani razu miejsci. Jeżeli sądownictwo i policya, były tam od administracji belgickiej zawislemi, było to tylko cierpieniem ze strony Rządu Wielko-Książęcego; nie idzie więc za tem, aby przez to przyznawano już tamtej stronie w milczeniu wykonanie publicznej władzy i wolnego użytkowania zewszelkich praw i dochodów krajowych. Oddawna już miał bydż zamknięty promień twierdzy dla administracji Belgickiej. Skutkiem tych zasad, poddał się wtenczas jeszcze Rząd Belgicki, na dowód czego, nastąpiło w r. 1833 wstrzymanie sprzedaży ściegnego drzewa, ze strony Rządu wojskowego zaspieszanej; a nawet ograniczała się od tego czasu administracja belgicka, na zachowanie dozoru nad częścią lasu, w sporze będącego, nie szukając z niego żadnego dalszego użytku. Kiedy przeto Seym Związku Niemieckiego, przez uchwałę z d. 26 Września 1833 roku, wyraźnie oświadczył, że drzewo sprzedane w obrębie Grünwaldu nie może być wywiezione, a drzewo już ścieęte oddane zostało pod rozporządzenie Rządu Wielko-Książęcego; miał zatem prawo rozkazał podobnie pod d. 12 Października roku 1837, załodze Luxemburga, aby bronila zostawionej pod jej opiekę części ziemi. Aż dotąd było wszystko

зимо, а срубленное уже дерево предано въ распоряжение Велико-Герцогского Правления; то онъ былъ въ правѣ дать приказъ отъ 12 Октября 1837, Луксембургскому гарнизону, чтобы онъ защищалъ часть земли оставленной подъ его покровительствомъ. До сихъ поръ все было спокойно. Между тѣмъ неожиданно произведенная со стороны Голландіи порубка, возобновила споры. Бельгія желаетъ, чтобы и Голландія не пользовалась имъ впредь до окончательного разрешенія сего дѣла, посему отнеслись къ дипломатикѣ, которая безъ сомнѣнія въ мирномъ духѣ окончить сей предметъ. (G. C.)

Б Р Е З И Л I A.

Подонесеніемъ корреспондента *Morning Chronicle* въ Багіи: произведенъ мятежъ низшимъ классомъ жителей, которые соединились съ свободными Неграми и Муллами. 7 Ноября власти города удалены и на мѣсто ихъ наименованы новые. Прежде подговренныя войска соединились съ мятежниками, имеющими коихъ *Дона Жуана Карнейро да Сильва Рего* издали прокламацію, поощряя къ защите собственной независимости. Правительственный Президентъ Багіи издали также прокламацію противу мятежниковъ окончивъ ону Губернаторскимъ возваніемъ къ Правительственному войску состоящему отъ 800 до 900 чл. и къ морскимъ солдатамъ стоящаго тамъ корабля; но когда солдаты должны были выступить противу мятежниковъ, они перешли къ народу аморики возвратились на корабль. По донесенію корреспондента, революціонное правленіе соблюдаетъ строжайший порядокъ. Г. *Карнейро* подписавшій прокламацію наименованъ Вице-Президентомъ, а Г. *да Роха Гальвао*, коего ожидаетъ изъ заточенія въ Сѣверную Америку, Президентомъ. (A.P.S.Z.)

Т У Р Ц I P.

Константинополь, 6-го Декабря.

Члены дипломатического корпуса дѣлали визитъ новому Министру иностранныхъ дѣлъ *Решидз-Бею*; которому единогласно во всякомъ отношеніи приписываютъ высокое образованіе. Важно уже и то одно обстоятельство, что *Решидз* удобно объясняется на французскомъ языке, ибо это представитъ возможность Европейскимъ Посланникамъ переговаривать съ нимъ во всѣхъ случаяхъ безъ помощи переводчика. Такъ какъ *Решидз-Бей* во времена пребыванія за границею, старался узнать и вникнуть въ духъ администраціи Европейскихъ странъ, притомъ выучиться ихъ политической экономіи, то должно надѣяться, что по мѣрѣ того, какъ вліяніе его у Султана будетъ увеличиваться, послѣдуютъ полезныя перемѣны въ Турціи, въ чемъ безъ сомнѣнія будутъ ему способствовать *Намикъ-Паша*, *Сераскиръ*, *Капитанъ-Паша* и первый Министръ *Акіфъ-Паша*, такъ какъ все они принадлежать къ числу тѣхъ Турковъ, которые чувствуютъ необходимость поставить страну свою на высшей степени устройства и образованія. (G. C.)

А М Е Р И К А.

Вашингтонъ, 5-го Декабря.

Сегодня открытъ конгрессъ, обыкновеннымъ годичнымъ посланіемъ Президента. Первая часть посланія касается общаго состоянія Соединенныхъ Штатовъ и отношенія ихъ къ разнымъ Европейскимъ Державамъ. Потомъ слѣдуетъ обозрѣніе отношеній Сѣверной Америки съ некоторыми Азіатскими краями и другими частями Америки, именно съ Мексикою; остальная часть посланія посвящена внутреннимъ дѣламъ Соединенныхъ Штатовъ, особенно законамъ о финансовыхъ и банковыхъ дѣлахъ и о продажѣ общественныхъ земель. Въ отношеніи банковыхъ дѣлъ, выраженія Президента показываютъ некоторое соглашеніе съ его стороны. (J. de St. P.)

Р А З Н Ы І ИЗВѢСТІЯ.

Пишутъ изъ Копенгагена отъ 8 Декабря: „Недавно въ окрестностяхъ Дуага въ Исландіи, при раскопываніи развалинъ старого монастыря, найдена мѣдная статуя, довольно грубой работы, представляющая человѣка вооруженного съ ногъ до головы, держащаго въ правой руцѣ земной глобусъ. Такъ какъ сбруя, каскетъ и бердишъ сей фигуры очень походить на вооруженіе древнихъ Скандинавовъ, то рисунокъ статуи посланъ Королевскому Обществу сѣверныхъ древностей въ Копенгагенъ, которое поручило изслѣдованіе Г-ну *Финнъ Магнусену*. Ученый этотъ антикварій полагаетъ, что это изображеніе бога Одина (Юпитеръ древнихъ народовъ Сѣвера), которое до сихъ поръ совершенно до насъ не доходило. (J. de St. P.)

спокойное. Тѣмчасомъ, неподожданно заleony ze strony Hollandyi wyrob drzewa, staÅ siÄ powodem zaprzeczenia. Belgia chce, aby i Hollandyja wstrzymala siÄ od uÅtykowania, aÅ do ostatecznej decyzji tey sprawy, w czym odwoÅano siÄ do dyplomacy, ktora potrafi bezwÅpienia w duchu spokoynosci i pokoju przedmiot ten uÅtawic. (G. C.)

B R A Z Y L I A.

Podlug doniesieni Korrespondenta *Morning Chronicle*, w Bahii wybuchnÅlo powstanie pomiêdzy niÅszÄ klasÄ ludu, ktora siÄ zlaczyla z wolnymi Negrami i Mulattami. Dnia 7 Listopada wladze miasta byly usunione, a na ich mieysce mianowane nowe. Wcześnie nawiowane wojska poÅczyly siÄ z buntownikami, w imieniu których *Don Joao Carneira da Silva Rego* wydał odezwę, zachêcajÄ lud do bronienia swej niepodleglosci. Prezydent rządowy Bahii wydał równieÅ odezwę przeciwko buntownikom, ktora zakończył wezwaniem od Gubernatora wojska rządowego, składajÄcego siÄ z 800 do 900 ludzi i marynarzy stojÄcego tam okrętu; ale zamiast wystąpienia przeciwko buntownikom, żołnierze przeszli na stronę ludu, a maytowkie powrócili na swój okrót. Podlug doniesieni korrespondenta, Rząd rewolucyjny dotaÅ scisłe utrzymuje spokoynosc i porządek. Señor Carneira, który podpisał proklamację, mianowany został Vice-Prezydentem, a Señor da Rocha Galvao, którego codzienie oczekują powrót z wygnania do Ameryki Północnej, Prezydentem. (A.P.S.Z.)

T U R C Y A.

Konstantynopol, d. 6 Grudnia.

Członkowie ciata dyplomatycznego, oddali wizyty nowemu Ministrowi interesów zagranicznych *Reszydowi Bejowi*, któremu przyznają jednoznacznie wyższość ukształcenia pod każdym wzgledem. Ważna jest, choćby tylko ta jedna okoliczność, że *Reszyd* mówi płynnie po francusku; to bowiem poda postum europejskim sposobnośc traktowania z nim we wszystkich przypadkach bez pomocy tłumacza. Ponieważ *Reszyd-Bey*, bawiąc za granicą, starał się poznać i zgłębić całego ducha administracyjnego krajów europejskich, poznać oraz ich ekonomią polityczną, trzeba się więc spodziewać, że w miarę tego, jak wpływ jego u Sultana zwiększa się będzie, nastąpią także korzystne zmiany w Turcji, w czym będą mu bez wątpienia pomocni *Namik-Basza*, *Seraskier*, *Kapudan-Basza* i pierwszy Minister *Akif-Basza*; gdyż wszyscy należą do tych Turków, którzy uznają potrzebę postawienia kraju swego na innym stopniu urządzeń i ukształcenia. (G. C.)

A M E R Y K A.

Washington, 5 Grudnia.

Dzisiaj otwarto Kongress przez zwyczajne roczne poselstwo Prezydenta. Pierwsza część poselstwa ściagała się do położenia ogólnego Stanow Zjednoczonych i stosunkow ich z iÅzkiem krajami Europejskimi. Potem nastepuje obyczajne stosunkow Ameryki Północnej z niektórymi krajami Azjatyckimi i innymi częściami Ameryki, mianowicie z Meksykiem; reszta poselstwa poświęcona jest sprawom wewnętrznym Stanow Zjednoczonych, szczególnie ustawom względem interesow finansowych i bankowych i sprzedaży gruntów publicznych. Co do interesow bankowych, wyrażenia Prezydenta daty poznać niejakie przyzwolenia z jego strony. (J. de St. P.)

R O Z M A I T E W I A D O M O S C I .

UwiadomiajÄ z Kopenhagi pod d. 8 Grudnia: Niedawno w okolicach Douagh w Islandyi, przy rozkopywaniu ruin starego klasztoru, znaleziono posągkiem miedzianym, dość grubym robocie, wystawiający człowieka uzbijonego od stóp do głowy, trzymającego w ręku prawym kulę ziemską. Ponieważ uzbrojenie, hełm i bardysz tej osobki, bardzo są podobne do starożytnych Skandynawskich; postano więc rysunek posągu do Towarzystwa Królewskiego Starożytności Północnych w Kopenhadze, które do jego rozpoznania i osądzenia wewzało P. *Finn Magnussen*. Uczony ten starożytnik, rozumie, że to jest figura bożka Odina (Jowisz starożytnych narodów północy), którego żadne dotaÅ wyobrażenie niedoszło naszych czasów. (J. d. S. P.)